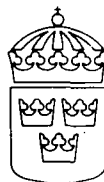

Finansutskottets betänkande

1987/88:26

om statlig lokalförsörjning och vissa anslag för budgetåret 1988/89 inom finansdepartementets verksamhetsområde (prop. 1987/88:100 bil. 2 och 9)

FiU
1987/88:26

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet delar av budgetpropositionens bilaga 2 Gemensamma frågor och bilaga 9 Finansdepartementet och två motioner om frågor rörande statlig lokalförsörjning och anslag till byggnadsstyrelsen.

Utskottet tillstyrker förslag till utökade bemyndiganden i propositionen angående investeringar i statlig byggnadsverksamhet, försäljning av fast egendom och bortskrivande av tillgångsvärden.

Utskottet tillstyrker samtliga förslag till anslag och godkänner förslaget i propositionen till treårsplan för byggnadsprojekt för civila myndigheter.

I anslutning till förslaget om ändrad anslagsform för den statliga byggnadsverksamheten framhåller utskottet att om andra berörda utskott för fram förslag om ytterligare byggnadsprojekt, vilka medför ett större medelsbehov än vad den föreslagna medelsramen medger, får denna fråga behandlas av finansutskottet. Finansutskottet kommer vid sin prövning av anslaget att överväga de framförda förslagens samhällsekonomiska konsekvenser och i vilken utsträckning de kan finansieras.

Moderata samlingspartiet, folkpartiet och centern avlämnar en gemensam reservation angående riktlinjer för den statliga lokalförsörjningen och byggnadsstyrelsens verksamhet.

Angående försäkringskassornas lokalhållning avger företrädarna för moderata samlingspartiet ett särskilt yttrande.

Inledning

I betänkandet behandlar utskottet

dels proposition 1987/88:100 bilaga 2 Gemensamma frågor, i vad avser punkt 5 Den statliga lokalförsörjningen,

dels proposition 1987/88:100 bilaga 9 Finansdepartementet, i vad avser littera D Vissa centrala myndigheter m.m. avsnittet Statlig lokalförsörjning och punkterna D 1-D 3,

dels de under allmänna motionstiden väckta motionerna 1987/88:Fi401 och 1987/88:Fi415.

Som *bilaga* till betänkandet fogas utbildningsutskottets *yttrande* (UvU 1987/88:2 y) om lokalförsörjning m. m.

1. Utökade bemyndiganden rörande frågor om statlig lokalförsörjning

Regeringen har i proposition 1987/88:100 bilaga 9 (finansdepartementet) – efter föredragning av statsrådet Kjell-Olof Feldt – i avsnittet Statlig lokalförsörjning (s. 36–40) föreslagit riksdagen att bemyndiga regeringen att besluta om investeringar, försäljning av fast egendom och bortskrivande av tillgångsvärden i enlighet med vad som förordats i propositionen.

Utskottet

I propositionen framhåller föredraganden att för att samspelet mellan lokalhållare och lokalförbrukare resp. statsmakterna och myndigheterna skall kunna ske smidigt bör nuvarande handläggningsordning för lokalförsörjningsärenden ses över. Beslut om lokalförsörjningen bör inom givna ekonomiska ramar kunna delegeras till myndigheterna och även decentraliseras i geografisk mening. Detta förutsätter att regeringen kan delegera beslutsbefogenheter vilket i sin tur bygger på att riksdagens bemyndigande till regeringen utökas väsentligt.

I propositionen föreslås mot här angiven bakgrund utökade bemyndiganden inom tre områden.

I fråga om investeringar genom byggnadsarbeten för de civila myndigheterna exkl. affärsverken har regeringen i dag bemyndigande att besluta om utförande av byggnadsobjekt upp till 4 milj. kr. för ett enskilt objekt. Därutöver kan regeringen besluta om s.k. åtgärdsprogram, dvs. etappvis ombyggnad, utrustning etc. i de fall den årliga kostnaden uppgår till högst 4 milj. kr. I propositionen föreslås att bemyndigande lämnas till regeringen att besluta om investeringar genom byggnadsarbeten upp till 50 milj. kr. per objekt eller för s.k. åtgärdsprogram upp till en sammanlagd kostnad om 50 milj. kr. per år och objekt. Därutöver bör regeringen i sitt budgetförslag för aktuellt budgetår informera om förslag över 25 milj. kr. Frågor som skall underställas riksdagen därför att de rör ändrad inriktning, omfattning eller lokalisering av verksamheter bör så långt det är möjligt innehålla en redovisning av lokalkonsekvenser, oavsett storlek på investeringen i det enskilda fallet.

Regeringen kan vidare besluta om försäljning av fast egendom till kommun för samhällsbyggnadsändamål m.m. Detta bemyndigande bör kvarstå. I övrigt kan regeringen besluta om försäljning upp till 5 milj. kr. per objekt. I propositionen föreslås att nuvarande beloppsgräns justeras så att regeringen bemyndigas besluta om försäljning upp till 50 milj. kr. per objekt i de fall det inte rör sig om samhällsbyggnadsändamål. Som riktlinje för denna typ av försäljning skall gälla att överskottet normalt skall återanvändas för investeringar i form av byggeproduktion eller inköp, samt planeras och genomföras så att statens samlade förmögenhet inte urholkas, dvs. så att ingen nettoutförsäljning av statens egendom sker. Överskott som genereras på detta sätt bör endast i begränsad omfattning användas för att finansiera

underhållsåtgärder. De här förordade beloppsgränserna för investeringar och försäljning är angivna i 1987 års prisläge.

Regeringen har hittills underställt riksdagen frågor om bortskrivning av statskapital objekt för objekt. I fråga om avskrivning av kostnader för projektering kan regeringen besluta. Med nuvarande system där lokalbrukande myndigheter betalar en marknadsanpassad lokalhyra och kommer att få möjlighet att ta ett ökat kostnadsansvar, uppnås en effektiv resursstyrning. Härigenom minskar behovet av att till riksdagen redovisa frågor om bortskrivning av tillgångsvärden. I propositionen föreslås att regeringen får riksdagens bemyndigande att fortsättningsvis besluta om bortskrivning av tillgångsvärden för gjorda investeringar enligt samma allmänna praxis som hittills gällt. Samma förhållande bör gälla för avskrivning av projekteringskostnader. Beslut som avviker från hittills tillämpad praxis bör underställas riksdagen för prövning.

Utskottet har inget att invända mot den utvidgning av de aktuella bemyndiganden som redovisats ovan och förutsätter att regeringen återkommer till riksdagen med förslag när beloppsgränser behöver justeras på grund av prisutvecklingen.

Utskottet hemställer

att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om

- a) investeringar genom byggnadsarbeten för högst 50 milj. kr. per objekt eller åtgärdsprogram till en motsvarande kostnad per objekt och år inom en oförändrad inriktning, omfattning och lokalisering av verksamheten,
- b) försäljning av fast egendom till ett värde av högst 50 milj. kr. i enlighet med de riktlinjer som utskottet förordat.
- c) bortskrivande av tillgångsvärden i enlighet med vad som förordas i propositionen.

2. Byggnadsstyrelsen och den statliga lokalförsörjningen

Regeringen har

dels i proposition 1987/88:100 bilaga 9 under punkt D 1 (s. 40–49) – efter föredragning av statsrådet Kjell-Olof Feldt –

1. berett riksdagen tillfälle att ta del av vad som anförts i propositionen om riktlinjer för förändringen av den statliga lokalförsörjningen och statsmakternas styrning av byggnadsstyrelsen,

2. berett riksdagen tillfälle att ta del av vad som anförts i propositionen om upphandling av byggnads- och anläggningsarbeten till fast pris,

3. föreslagit riksdagen att till Byggnadsstyrelsen för budgetåret 1988/89 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kr.,

dels i proposition 1987/88:100 bilaga 2 (civildepartementet) – efter föredragning av statsrådet Bo Holmberg – under punkt 5 (s. 19) berett riksdagen tillfälle att ta del av vad som anförts om den statliga lokalförsörjningen.

1987/88:Fi401 av Lars Tobisson m.fl. (m) vari yrkas att riksdagen beträffande systemet för statens lokalförsörjning som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om den statliga lokalförsörjningen.

1987/88:Fi415 av Görel Bohlin och Anita Modin (m, s) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär att regleringsbrevet 1982-06-17 om anskaffning av lokaler åt försäkringskassorna indrages och att nytt regleringsbrev med beaktande av motionens synpunkter utfärdas.

Utskottet

I propositionen sammanfattar föredraganden de riktlinjer som skall gälla för den statliga lokalförsörjningen på följande sätt:

1. Statsmakterna och myndigheterna bör lägga ökad vikt vid lokalkostnaderna och deras förändringar.
2. Verksamhet och lokalförsörjning bör prövas sämlat.
3. Lokalförsörjning bör prövas långsiktigt.
4. Myndigheter bör ges ökade möjligheter att under kostnadsansvar disponera resurser för lokaler.
5. Handläggningen av lokalförsörjningen bör i ökad utsträckning kunna delegeras till myndigheterna.
6. Ökad samordning av den statliga lokalförsörjningen.

Syftet med dessa riktlinjer är bl.a. att myndigheterna skall kunna väga lokal användning mot annan verksamhet inom ramen för givna resurser. De myndigheter som deltar i försöksverksamheten med ramanslag bör omedelbart kunna ta till vara möjligheterna till ett mer effektivt lokalutnyttjande. Samtidigt understryks i propositionen att byggnadsstyrelsen skall ha en övergripande roll för anskaffningen av kontorslokaler och andra lokaler av generell karaktär för hela statsförvaltningen inkl. affärsverken.

Motionerna Fi401 av Lars Tobisson m.fl. (m) och *Fi415* av Görel Bohlin och Anita Modin (m, s) tar upp frågor rörande den statliga lokalförsörjningen.

I motion Fi401 anförts att en effektiv och kundvänlig ordning av statens lokalförsörjning kan ske endast om byggnadsstyrelsens byggnadsinnehav överförs till fristående fastighetsbolag som får verka i konkurrens med andra sådana företag på marknaden. I motionen framhålls att de föreslagna fastighetsbolagen efter bildandet kan introduceras på börsen. Dessa fastighetsbolag kan sedan efter hand privatiseras, vilket bl.a. bör leda till att kapitalmarknaden kan utnyttjas för investeringar. Därigenom minskas det statliga kapitalbehovet, vilket innebär att ett belopp motsvarande räntan på inlutna medel från aktieförsäljningen drar ner det statliga budgetunderskottet.

Våren 1987 behandlade utskottet (FiU 1986/87:21 s. 2) en motion med identiskt samma innehåll som i här aktuell motion. Utskottet framhöll vid detta tillfälle att utskottet inte delade uppfattningen att byggnadsstyrelsens fastighetsförvaltning skulle bli effektivare om den delades upp på flera fastighetsbolag. De ökade kraven på statsförvaltningen när det gäller

planering, samråd, angelägenhetsgradering och besparing tillgodoses både enklare och effektivare, om förvaltningen är samlad under en enhet. Detta hindrar naturligtvis inte att byggnadsstyrelsen som ett led i en effektiv fastighetsförvaltning i vissa fall bör överväga försäljning av fastigheter. Det kan vara motiverat antingen av att lokalerna är obehövliga eller av att inhyrning av lokaler är fördelaktigare ur kostnadssynpunkt.

Utskottet vill i detta sammanhang understryka att en viktig innebörd av de angivna riktlinjerna är att årskostnaden skall vara avgörande vid myndigheternas val av lokaler. Eget statligt byggande eller ägande av fastigheter skall inte vara ett självändamål för den statliga lokalförsörjningen.

Utskottet avstyrker med det anförda motion Fi401.

Även en motion med identiskt samma innehåll som i motion Fi415 behandlades av utskottet våren 1987 (FiU 1986/87:12 s. 2). Motionärerna kräver att byggnadsstyrelsens medverkan i lokalfrågor som rör försäkringskassorna skall avvecklas. Utskottet vill här upprepa vad som framfördes i mars 1987 att fr.o.m. budgetåret 1982/83 gäller för anskaffning av lokaler till försäkringskassorna samma villkor som för statsförvaltningen i övrigt (jfr SfU 1982/83:24 s. 19). De riktlinjer som därvid upprättats innebär ett ökat samarbete mellan försäkringskassorna och byggnadsstyrelsen vid anskaffning och avveckling av lokaler för statens verksamheter. Utskottet ansåg att försäkringskassorna inte borde ges någon särställning och avstyrkte därför den då aktuella motionen.

Utskottet ser ingen anledning att ändra sitt ställningstagande och avstyrker därför motion Fi415.

Vad gäller byggnadsstyrelsens kostnader och anslag har utskottet inte något att invända mot föredragandens beräkning.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen lägger till handlingarna vad som i proposition 1987/88:100 bilaga 2 under punkt 5 och i proposition 1987/88:100 bilaga 9 under punkt D 1 mom. 1 anføres om riktlinjer för förändringen av den statliga lokalförsörjningen och statsmakternas styrning av byggnadsstyrelsen.
2. att riksdagen lägger till handlingarna vad som i proposition 1987/88:100 bilaga 9 under punkt D 1 mom. 2 anføres om upphandling av byggnads- och anläggningsarbeten till fast pris.
3. att riksdagen avslår motion 1987/88:Fi401.
4. att riksdagen avslår motion 1987/88:Fi415.
5. att riksdagen till *Byggnadsstyrelsen* för budgetåret 1988/89 anvisar ett förslagsanslag av 1 000 kr.

3. Investeringar m.m.

Regeringen har i proposition 1987/88:100 bilaga 9 under punkt D 2 (s. 49-52) föreslagit

1. att riksdagen godkänner treårsplanen för investeringar m.m. i enlighet med vad som förordats i propositionen.
2. att riksdagen till *Investeringar m.m.* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 800 000 000 kr.

Utskottet behandlar i det följande först frågan rörande ändrad anslagsform för de statliga byggnadsinvesteringarna och tar därefter ställning till anslagets omfattning och den föreslagna treårsplanen för byggnadsstyrelsens byggnadsobjekt budgetåren 1988/89-1990/91.

I propositionen föreslås att investeringarna inom byggnadsstyrelsens lokalhållningsansvar skall redovisas samlat och i form av en rullande treårsplan. Inom ramen för denna treårsplan preciserar regeringen sina åtaganden. Detta innebär att riksdagen kan ta del av ett samlat material som anger det totala investeringsbehovet för de kommande tre åren. Denna redovisning innebär också en prioritering av såväl objekten inom resp. departements ansvarsområde som mellan de olika departementen.

Förslaget till ändrad anslagsform innebär en sammanslagning av de tidigare departementsvis angivna anslagen. Den främsta motiveringen till att föra samman anslagen till ett enda anslag anknyter till förslaget att ge regeringen ett betydligt utökat bemyndigande att fatta beslut om utförande av olika byggnadsobjekt.

Berörda utskott har inte rest några invändningar mot regeringens förslag att höja det här aktuella bemyndigandet från 4 milj. kr. till 50 milj. kr. Genom bemyndigandet och sammanslagningen av anslagen ges regeringen möjlighet att inom ramen för det samlade anslaget besluta om igångsättning av nya objekt och/eller inom ramen för treårsplanen göra förändringar i tidsplanen mellan olika verksamhetsområdens byggnadsinvesteringar.

Den ändrade anslagsformen kan emellertid komma att innebära att behandlingen av lokalförsörjningsfrågorna i berörda utskott i riksdagen ändras. Den nya anslagsformen innebär att omfattningen och prioriteringen av planerade objekt för den kommande treårsperioden redovisas översiktligt i resp. departements bilaga i budgetpropositionen. Riksdagen och det berörda utskottet ges genom redovisningen tillfälle att ta del av regeringens planer utan att något ställningstagande krävs.

Utbildningsutskottet anför i ett yttrande till finansutskottet (UbU 1987/88:2 y) att utbildningsutskottet är oroad över de konkreta förslag till investeringar som anges under punkten D 2. Objekt som t.ex. matematiskt centrum och tillbyggnad för mikroelektronik i Göteborg, mikrobiologiskt centrum vid Karolinska institutet och ytterligare nybyggnader för sektion E vid tekniska högskolan i Stockholm, högre konstnärlig utbildning i Umeå och resterande etapper för konsthögskolan samt genetiska institutionen i Lund är enligt utbildningsutskottet angelägna objekt, som inte finns med i investeringsplanen. Enligt utbildningsutskottet bör regeringen pröva om några av dessa objekt kan inrymmas inom det angivna investeringsutrymmet.

Utskottet har vidare noterat att justitieutskottet under vårens budgetberedning behandlat frågan om den nya anslagskonstruktionen i anslutning till sina överväganden om lokalförsörjningen för domstolsväsendet, polisväsendet och kriminalvården (JuU 1987/88:29, 30 och 31). Justitieutskottet antog därvid bl.a. att den nya ordningen inte skulle innebära någon ändring i justitieutskottets möjligheter att för riksdagen bereda frågorna om byggnadsarbeten för rättsväsendet.

Som finansutskottet ser det bör det även i framtiden ankomma på berörda utskott att pröva lokalförsörjningsfrågorna även om byggnadsstyrelsens investeringsanslag förts samman till ett enda anslag under sjunde huvudtiteln. Utskottet har för avsikt att vid sin beredning av anslaget ta ställning till byggnadsinvesteringarnas totala omfattning först sedan yttrande inhämtats från samtliga berörda utskott. Det bör ankomma på vederbörande utskott att bedöma prioriteringen mellan de olika byggnadsobjekten inom resp. utskotts beredningsområde. Skulle det berörda utskottet därvid finna att den föreslagna medelsramen för byggnadsinvesteringar under det närmaste budgetåret bör utökas, får denna fråga behandlas av finansutskottet.

Finansutskottet kommer vid sin prövning av anslaget att överväga de framförda förslagens samhällsekonomiska effekter och i vilken utsträckning de kan finansieras. Finansutskottets prövning underlättas givetvis om det berörda utskottet anvisat förslag för hur finansieringen bör kunna ske.

Vad gäller investeringsbehoven och den i propositionen föreslagna treårsplanen vill utskottet anföra följande.

Investeringsbehovet för perioden 1988/89–1990/91 beräknas av föredraganden till ca 2 400 milj. kr. En bedömning av investeringarnas fördelning på resp. budgetår framgår av följande tabell. Beloppen för de sista åren bör betraktas som preliminära.

Investeringar milj. kr. i prisläget 1987-01-01

	1987/88 Medels- förbrukning	1988/89	1989/90 Treårsplan	1990/91
Pågående/beslutade		580	384	280
Nya investeringar m. m.		220	416	520
Summa investeringar	840	800	800	800

Inom ramen för treårsplanen bör följande större byggnadsobjekt över 50 milj. kr. kunna påbörjas under perioden 1988–1991. Objekten redovisas i prioriteringsordning inom resp. huvudtitel.

Dep	Byggnadsobjekt	Kostnad (milj kr)
Ju	Stockholm. Ombyggnad för tingsrätten	60
	Linköping. Förvaltningsbyggnad	112
	Nyköping. Förvaltningsbyggnad	73
	Malmö. Förvaltningsbyggnad	204
UD	Tokyo. Ambassad	240
Fi	Stockholm. Nybyggnad i kv Rosteriet (Avser bl. a. nya lokaler för ÖCB)	66
U	Göteborg. Musikutbildning m. m.	135
	Uppsala. Ombyggnad av f. d. S1-området för dataämnen	85
	Uppsala. Om- och nybyggnad för landsarkiv	70

Utskottet har inget att erinra mot beräkningen av investeringsbehoven för de kommande tre budgetåren och ej heller mot den av föredraganden angivna prioriteringsordningen för de större byggnadsprojekten.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen godkänner vad utskottet anfört om den framtida behandlingen av de statliga byggnadsinvesteringarna och av anslaget Investeringar m.m. under sjunde huvudtiteln.
2. att riksdagen godkänner den i propositionen förordade treårsplanen för investeringar m.m.,
3. att riksdagen till *Investeringar m.m.* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 800 000 000 kr.

4. Inredning och utrustning m.m.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt D 3 (s. 52-53) och hemställer

1. att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om inredning och utrustning i enlighet med vad som förordats i propositionen.
2. att riksdagen till *Inredning och utrustning m.m.* för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag av 25 000 000 kr.

Stockholm den 17 maj 1988

På finansutskottets vägnar

Arne Gadd

Närvarande: Arne Gadd (s), Anne Wibble (fp), Roland Sundgren (s), Lars Tobisson (m), Rune Rydén (m), Iris Mårtensson (s), Lisbet Calner (s), Filip Fridolfsson (m), Gunnar Björk (c), Hans Petersson i Hallstahammar (vpk), Arne Kjörnsberg (s), Marianne Carlström (s), Per Olof Håkansson (s), Lennart Alsén (fp) och Anna Wohlin-Andersson (c).

Reservation

Byggnadsstyrelsen och den statliga lokalförsörjningen (punkt 2, mom. 3)

Anne Wibble (fp), Lars Tobisson (m), Rune Rydén (m), Filip Fridolfsson (m), Gunnar Björk (c), Lennart Alsén (fp) och Anna Wohlin-Andersson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 4 börjar med "Våren 1987" och på s. 5 slutar med "motion Fi401" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den uppfattning som framförs i motion Fi401 att propositionens förslag till förändringar av riktlinjerna för handläggning av den statliga lokalförsörjningen inte är tillräckligt långtgående. Det är inte möjligt

att inom ramen för de i propositionen angivna riktlinjerna uppnå en effektiv och kundorienterad ordning vad avser statsförvaltningens lokalförsörjning.

Som utskottet ser det bör byggnadsstyrelsens förvaltande verksamhet överföras till två eller flera fastighetsaktiebolag. En väg kan vara att göra indelningen regionalt, ungefär i överensstämmelse med nuvarande regionala indelning. En annan väg kan vara att dela upp fastighetsbeståndet i två fastighetsbolag med så likartad sammansättning av fastighetsbeståndet som möjligt och låta dem arbeta parallellt på marknaden.

Med denna förändring av byggnadsstyrelsens status blir det en självklarhet att statliga myndigheter som har konstaterade behov av nya lokaler skall vända sig till, förutom de statliga fastighetsbolagen, även privata företag och inhämta offert på bästa och billigaste alternativ. De här föreslagna statliga fastighetsbolagen får därigenom som naturliga delar av sin verksamhet ompröva och omförhandla nuvarande hyressättning samt se över fastighetsinnehavet, varvid såväl inköp som försäljningar kan aktualiseras, allt i ambitionen att uppnå så god avkastningsförmåga som möjligt på insatt kapital. Fastighetsbolagen kan efter bildandet introduceras på börsen i likhet med andra fastighetsbolag.

Sammanfattningsvis kan konstateras att en överföring av statens fastighetsinnehav till flera fastighetsbolag, som efter hand kan privatiseras, rimligtvis måste leda till

1. en effektivare förvaltning av fastigheter och kapital.
  2. att kapitalmarknaden utnyttjas för investeringar, varigenom det statliga kapitalbehovet minskar.
  3. att utförsäljning av vissa delar av aktiekapitalet minskar statens låneskuld.
  4. att ett belopp motsvarande räntan på influtna medel från aktieförsäljningen minskar det statliga budgetunderskottet.
  5. att statens intäkter ökar genom erhållen avkastning på aktier i egna fastighetsbolag samt
  6. att fastighetsbyten och försäljningar underlättas.
- Med det anförda tillstyrker utskottet motion Fi401.

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

3. att riksdagen med bifall till motion 1987/88:Fi401 hos regeringen begär förslag om en översyn av byggnadsstyrelsens status och organisation enligt de riktlinjer som angetts av utskottet.

Särskilt yttrande

Byggnadsstyrelsen och den statliga lokalförsörjningen (punkt 2, mom. 4)

Lars Tobisson, Rune Rydén och Filip Fridolfsson (alla m) anför:

I regeringsbeslut den 17 juni 1982 regleras förfaringsättet beträffande anskaffning av lokaler för försäkringskassorna. Riksförsäkringsverket skall i samråd med byggnadsstyrelsen upprätta generella riktlinjer för förhyrning av

lokaler. Försäkringskassorna får inte utan riksförsäkringsverkets medgivande träffa hyresavtal där bashyran per år överstiger 400 000 kr. eller där hyrestiden överstiger tio år.

Vi är av den uppfattningen att dessa föreskrifter måste betraktas som otidsenliga och är betungande för försäkringskassorna. Onödiga tidsutdräkter kan förekomma i självklara ärenden. Det finns en risk för att försäkringskassorna, som i sin strävan att upprätthålla en god service till de försäkrade ständigt måste se över lokalkontorsnätets utformning, ofta – framför allt inom storstadsregionerna – kommer i det läget att man inte kan ge bindande besked i tid, varvid annan intressent får företräde.

Enligt vår mening finns tillräcklig kompetens och ansvarsmedvetenhet inom försäkringskassorna och riksförsäkringsverket för att dessa själva utan byggnadsstyrelsens medverkan skall kunna handlägga lokalfrågorna.

Vi vill här även framhålla att om byggnadsstyrelsens förvaltande verksamhet överförs, som föreslås i motion Fi401, till två eller flera fastighetsbolag uppträder inte de problem som behandlas i detta yttrande. Med en sådan förändring av byggnadsstyrelsens status kan försäkringskassorna även vända sig till privata företag och inhämta offert på bästa och billigaste alternativ.

om lokalförsörjning m.m. (prop. 1987/88:100, bil. 9 delvis)

Till finansutskottet

Utbildningsutskottet får med anledning av de förslag som regeringen förelagt riksdagen i proposition 1987/88:100, bilaga 9 (finansdepartementet) under rubriken D. Vissa centrala myndigheter m.m. avsnittet Statlig lokalförsörjning och punkten D 2. Investeringar m.m. anföra följande i vad gäller utbildningsutskottets verksamhetsområde.

Utskottet har för sin del ingen erinran mot regeringens förslag under punkten D. Statlig lokalförsörjning (s. 36–40) som innebär att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om investeringar, försäljning av fast egendom och bortskrivande av tillgångsvärden i enlighet med vad som förordats i proposition 1987/88:100, bilaga 9. Utskottet har heller inga invändningar mot de principiella överväganden som ligger bakom dessa bemyndiganden.

I vad gäller de konkreta förslag till investeringar som redovisas under punkten D 2. Investeringar m.m. (s. 49–52) är utbildningsutskottet oroad. Mot bakgrund av de många angelägna byggnadsobjekt av varierande omfattning som finns på universitets- och högskoleområdet finner utskottet det angeläget att finansutskottet föreslar riksdagen att som sin mening ge regeringen till känna att regeringen bör pröva möjligheterna att – utöver de objekt som föreslagits i investeringsplanen i bilaga 9 – under treårsperioden inrymma ytterligare angelägna byggnadsobjekt för utbildning och forskning. Sådana objekt återfinns på den prioriteringslista som upprättats av byggnadsstyrelsen och universitets- och högskoleämbetet gemensamt. Denna lista omfattar såväl större objekt som kräver riksdagens godkännande, såsom t.ex. matematiskt centrum och tillbyggnad för mikroelektronik i Göteborg, mikrobiologiskt centrum vid Karolinska institutet och ytterligare nybyggnader för sektion E vid tekniska högskolan i Stockholm, som mindre objekt om vilka riksdagen endast skall informeras, såsom högre konstnärlig utbildning i Umeå, resterande etapper för konsthögskolan samt genetiska institutionen i Lund.

I övrigt hänvisar utskottet till vad som anförts i dess betänkande UbU 1987/88:30.

FiU 1987/88:26
Bilaga

Stockholm den 25 februari 1988

På utbildningsutskottets vägnar

Lars Gustafsson

Närvarande: Lars Gustafsson (s), Pär Granstedt (c), Helge Hagberg (s), Birgitta Rydle (m), Lars Svensson (s), Ylva Annerstedt (fp), Ingvar Johnsson (s), Göran Allmér (m), Barbro Nilsson (s), Lars Leijonborg (fp), Birger Hagård (m), Björn Samuelson (vpk), Kristina Svensson (s), Rinaldo Karlsson (s) och Marianne Andersson (c).